1931. a. Kuigi käesoleval ajal ehitustegevus näiliselt on küllaltki elav, siiski ei anna ta isegi hooajal kaugeltki kõigile ehitustöölisile tööd. Praegused ehitajad on enamikus väiksema kapitali omanikud. Oma mahult on praegused ehitised väikesed. Seetõttu on läinud ka palgad palju odavamaks. Sel aastal makstakse eh.-müürsepale 25—35 snt. ja puusepale 20—25 snt. tunnis. Samas vahekorras on vähenenud ka teiste ehitustööliste palgad.

Üldise majanduselu surutise tõttu on oma uksed sulgenud mitmed lauavabrikud, savi- ja keraamikatööstused, sadulsepa-tööstusi, linatööstus, paberitööstus, kompvekitööstus, vilditööstus, rätsepa-töötoad ja kingsepa-tööstused, peeglivabrik, Laakmann'i trükikoda, Tartu kammivabrik ja palju väike-töökodasid.

Viljahindade tõusu ajal oli taluteenijate kauplemine hoogne ja teenijaid palgati pikema aja pääle. Siis nõudsid teenijad tasuks vilja palgana, kuna peremehed eelistasid maksta rahapalka. Viljahindade langemisega käis kaasas ka teenijate teenistusaja piiramine. Teenijate kauplemise hooajal, kevadel, oli nõudmine võrdlemisi tagasihoidlik, kuid seda elavam nõudmine oli suvel üksikute kuude jooksul.

Ka majateenijate töövõimalused on viimasel ajal tublisti langenud. Nii mõnigi perekond, kus enne alatiselt peeti teenijat, ajab läbi nüüd ilma, või peab hädavajalisemate tööde läbiviimiseks nn. passijat. Selle nähte saatjaks on palkade langus. Kuni 1928. a. maksti majateenijaile prii söögi ja ülalpidamise juures kuus 15—22 kr., kuna nüüd peetakse korralikuks palgaks juba 15 kr.

Viimase aja iseloomustavana nähtena on ka töötute pagarite ja kondiitrite ilmumine tööturule. Senini olid neist ainult üksikud tööta, nüüd aga leiab mõni üksik õppinud pagar tööd. Püütakse läbi ajada naiste ja pool-õppinud noorte töölistega.

Riiklikud tööpuuduse vastu võitlemise vahendid on loonud uue, nn. vaba-abieluliste kihi. Senised korraldused olid enam hoolekandelisi sihte taotlevad, eesõigustades üksikuid naisterahvaid, kel lapsed ja perekond toita, abielulistest. Väga suur % avalikel töil töötavaid naisi elasid politsei tunnistise järgi mehest lahus, teisil oli rohkel arvul lapsi ja isegi meeskaasüüriline, kuid polnud meest, kes oleks perekonda kohustatud toitma. 1924. a., avalike tööde algaastal, oli selliseid naisterahvaid-perekonnatoitjaid 400 isiku ümber, 1932. a. aga juba ligi 2000.

Suureks raskuseks meie nüüdisaja majandusele on poolõppinud ettevõtjate ja tööliste rohkus. Vastava eelhariduseta isikud avavad tööstusi ja ettevõtteid, mille juhtimisest neil vähe aimu. Need ettevõtted võisid töötada kuidagiviisi, kuni puudus omavaheline võistlus, ent suurenevate nõudmistega ei suuda nad sammu pidada. Sõja ja sellele järgneval ajal ei saanud tööline korralikult kutset kätte õppida. Nagu iseendast-mõistetavaga harjuti „ersats-kaubaga" — ning tagajärg annab end tunda: ei ole oskust ega püsivust teha hääd tööd. Ning nõnda valitseb ühel ajal töölistepuudus ja tööpuudus. Suure tööliste liikumuse andis maareformi teostamine, mis soetas hulga väikemaapidajaid, kes vähemalt alul peavad hankima endile sissetulekuid kõrvaltöödega. Talvised metsatööd, mis varemini andsid linna puu- ja ehitustöölisile ülalpidamist, tehakse ära nüüd väikemaapidajate poolt. Linna töömehed ei suuda nendega võistelda, sest väikemaapidaja elab kohal oma perekonna juures, kuna esimene peab kandma elamiskulud kahes kohas.

Tartu I, lk. 136